# KOMMISSIONENS BESLUT

## av den 16 november 1999

## om det stöd som Frankrike beviljat Gooding Consumer Electronics Ltd i samband med förvärvet av den tidigare Grundig-fabriken i Creutzwald

*[delgivet med nr K(1999) 4230]*

**(Endast den franska texten är giltig)**

**(Text av betydelse för EES)**

(2000/425/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att ha anmodat de berörda parterna att lägga fram sina synpunkter i enlighet med nämnda artiklar, och

av följande skäl:

### I. FÖRFARANDE

(1) Kommissionen fick genom tidningsartiklar kännedom om att de franska myndigheterna önskade bevilja stöd till den tidigare Grundig-fabriken i Creutzwald, som Gooding Consumer Electronics Ltd (nedan kallat GCE) just hade förvärvat.

(2) Med hjälp av de uppgifter som Frankrike på kommissionens begäran överlämnade mellan den 16 juni 1994 och den 29 mars 1995 och de handlingar som hade fogats till en skrivelse av den 5 januari 1995 kunde det fastställas att en del av stödet redan hade beviljats. Det rör sig om två olika stödformer: stöd till forskning och utveckling (FoU) och stöd till omstrukturering (även kallat kompletterande stöd):

a) Det förstnämnda stödet uppgick till 10 miljoner franska franc (1,52 miljoner ecu) och beviljades på grundval av och i enlighet med den ordning för elektronikbranschen som kommissionen godkänt ([1]).

b) Det andra stödet uppgick till 36 miljoner franska franc (5,5 miljoner ecu). Av detta belopp stod staten för 24 miljoner franc och de regionala myndigheterna för 12 miljoner franc. I båda fallen rör det sig om ad hoc-åtgärder.

(3) GCE köpte den tidigare Grundig-fabriken enligt en förvärvsplan, som började genomföras den 30 mars 1994, och med inriktning på två mål: att omstrukturera företaget, Gooding Electronique SA (nedan kallat GESA), och att återställa dess långfristiga lönsamhet. De handlingslinjer som köparen föreslog gällde framför allt i) omläggning av produktionen (mono-TV-apparater av hög kvalitet och införande av satellitmottagarteknik, som är en snabbt växande marknad), ii) tryggande av en del av produktionen tack vare beställningar som garanteras av den tidigare delägaren Grundig, iii) en produktionsminskning och nedskärning av antalet anställda, iv) köp av ett mycket populärt märke, vilket gör det möjligt att avsätta en betydande del av de egna produkterna och v) skapande av ett distributions- och tillverkningsnät, ”Original Equipment Manufacturing” (OEM).

(4) År 1994 hade GESA 350 anställda, dvs. 38 % färre än den tidigare Grundig-fabriken med sina 562 anställda.

(5) Efter omstruktureringen och i syfte att rationalisera investeringarna minskade GESA kapaciteten till cirka 300 000 TV-apparater om året, jämfört med Grundigs 578 000 enheter 1990–1991. GCE/GESA gjorde inträde på den europeiska marknaden, där den beräknade produktionen enligt en marknadsstudie som de franska myndigheterna hade vidarebefordrat uppgick till 16,7 miljoner färg-TV-apparater 1993. Deras marknadsandel var således vid den tidpunkten cirka 1,74 %. Samma år var efterfrågan på den europeiska marknaden 21,5 miljoner mottagare.

(6) Den 3 och 25 juli 1995 informerade de franska myndigheterna kommissionen om att GESA hade ingivit en konkursansökan den 22 juni 1995. Efter det, senast den 20 oktober 1997, inkom ytterligare upplysningar om företagets belägenhet samt om konkurs- och likvidationsförfarandena till kommissionen.

(7) De franska myndigheterna bad flera gånger under handläggningen av ärendet kommissionen att beakta den senaste utvecklingen inom ramen för det rättsliga förfarandet innan den fattade beslut om att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i fördraget, eftersom ett sådant beslut kunde försvåra ett eventuellt köp av företaget.

(8) *Tribunal de grande instance* i Metz beviljade GESA en sex månaders observationsperiod, som kunde förnyas flera gånger, i enlighet med lag 85–98 av den 25 januari 1985 om konkursförfarande och likvidation av företag. Den 16 april 1997 informerade Frankrike kommissionen om att *tribunal de grande instance* den 21 februari

([1]) De franska myndigheterna informerades om kommissionens beslut genom en skrivelse av den 1 december 1986.

1997 hade meddelat att GESA skulle likvideras. Beslutet blev dock föremål för ett uppskov med verkställigheten eftersom en köpare, Cofidur, lade fram ett köparbud. Därefter beviljade *tribunal de grande instance* överlåtelse av GESA:s tillgångar till Cofidur. Cofidur skapade ett nytt företag, Continental Edison, som enligt de franska myndigheterna är helt avskilt från den tidigare verksamheten.

(9) Den 25 juni 1997 meddelade Frankrike kommissionen sin avsikt att bevilja företaget Cofidur, som hade övertagit GESA:s tillgångar, ytterligare stöd. Den 25 februari 1998 beslutade kommissionen efter att ha granskat stödet att inleda det förfarande som avses i artikel 88.2 i fördraget ([1]).

(10) Samma dag beslutade kommissionen att inleda samma förfarande i fråga om ovan nämnda åtgärder till förmån för GESA. Frankrike informerades om detta beslut genom en skrivelse av den 22 april 1998 ([2]), som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 11 juni 1998 ([3]). Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på stödet i fråga. Ingen medlemsstat eller tredje part lämnade in synpunkter till kommissionen inom ramen för förfarandet.

## II. SYNPUNKTER INOM RAMEN FÖR FÖRFARANDET ENLIGT ARTIKEL 88.2 I FÖRDRAGET

### Motiv som kommissionen framfört för att inleda förfarandet

(11) Kommissionen motiverade beslutet att inleda förfarandet med följande:

a) Det har inte kunnat påvisas att den transaktion som GCE föreslagit stämmer överens med Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter ([4]) (nedan kallade gemenskapens riktlinjer) eftersom det inte framlagts bevis på att den presenterade omstruktureringsplanen inom en skälig tidsfrist kan trygga en långfristig lönsamhet för företaget. Kommissionen tvivlade nämligen på hur realistiska vissa antaganden var i fråga om de framtida verksamhetsvillkoren och utformningen av räkenskaperna, vilket kunde ifrågasätta det positiva resultat som företaget förväntades nå genom omstruktureringen. Som en följd av detta kunde inga slutsatser dras när det gäller trovärdigheten hos de räkenskaper för de tre kommande räkenskapsåren eller den beräknade likviditet och den finansieringsplan som de franska myndigheterna hade lagt fram.

b) Det har inte påvisats att otillbörlig snedvridning av konkurrensen undviks på det marknadssegment som GESA avser att bedriva verksamhet på, dvs. högkvalitativa mono-TV-apparater med en bildskärmsdiagonal på 37–55 cm, eftersom produktionen fördubblades innan omstruktureringsplanen hade slutförts.

c) Omstruktureringsplanen slutfördes inte på grund av allvarliga störningar i komponentleveranserna och andra svårigheter som GESA ställdes inför. Kommissionen ansåg i motsats till Frankrike att dessa störningar berodde på interna orsaker, dvs. att de berodde på företaget. Dessutom kvarstod ett visst tvivel på om delägaren verkligen ville slutföra sin återupplivningsplan. Tvivlet bekräftades av att det stöd på tio miljoner franska franc som beviljades i enlighet med ordningen för elektronikbranschen inte kunde utbetalas eftersom de behöriga myndigheterna inte företeddes de administrativa intyg som krävs, även om forskningsarbetet hade utförts.

d) Den ekonomiska situationen i GCE-koncernen, som är delägare i GESA, verkade inte ha detaljgranskats av de franska myndigheterna. Det faktum att GCE lagts ned kunde också vara ett tecken på att företaget inte hade den ekonomiska soliditet som behövs. Nedläggningen av verksamheten pekade på att villkoren i gemenskapens riktlinjer troligen inte längre skulle komma att uppfyllas i framtiden.

### Frankrikes kommentarer

(12) Frankrike framförde sina synpunkter för kommissionen genom skrivelser av den 20 maj och av den 18 juni 1998.

(13) Frankrike avvisade först och främst kommissionens tvivel i fråga om de prognoser som återställandet av företagets lönsamhet skulle baseras på. Prognoserna ansågs inte vara orealistiska eftersom tillväxt väntas inom marknadsnischen för små TV-apparater allt eftersom hushållen gradvis i allt större utsträckning skaffar fler apparater. Dessutom gick strategin ut på att delvis ersätta den asiatiska importen genom att utnyttja en uttrycklig efterfrågan från stora distributionskedjor.

(14) Enligt Frankrike kan ökningen av omsättningen med över 80 % mellan åren 1994 och 1996 förklaras med att omsättningen från början (1994) var så låg i förhållande till Grundig-fabrikens produktion. Frankrike understryker vidare att GESA inte led av brist på beställningar, utan av svårigheten att tillgodose dessa på grund av störningar som uppkommit av yttre orsaker under tidsperioden i fråga. Frankrike anser också att störningarna berodde på en otillräcklig tillgång till katodrör till följd av en industriolycka som drabbade en av GESA:s viktigaste leverantörer.

([1]) EGT C 198, 24.6.1998, s. 12.
([2]) SG (98) D/3213.
([3]) EGT C 179, 11.6.1998, s. 9.
([4]) EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

(15) Prognoserna för minskning av GESA:s produktionskostnader grundade sig på utvecklingen av det nya starkt integrerade och flexibla chassiet G 1000, som därmed är lätt att anpassa till de olika normerna i Europa. Prognoserna stödde sig också på en effektiv produktionsanläggning som är ytterst automatiserad och därmed anpassad till tillverkning av ett chassi som är mycket mer integrerat än i de konkurrerande asiatiska produkterna inom detta marknadssegment.

(16) Slutligen var det nödvändigt att producera stora volymer för att kunna utnyttja denna automatisering fullt ut. Detta mål kunde inte nås på grund av störningar i komponentleveranserna och eftersom det var omöjligt att saluföra märket Continental Edison. De franska myndigheterna uppger i detta sammanhang att även andra tillverkare av konsumtionselektronik vid samma tid valde att öka produktionen i Europa av liknande produkter och att samtidigt minska importen från Asien.

(17) Frankrike avvisar kommissionens argumentering om att stödet kan ha lett till snedvridning av konkurrensen mellan gemenskapstillverkare. GESA försökte nämligen inte ta sig in i den nisch där de ledande europeiska märkestillverkarna är verksamma (utom när det gäller tillverkningen åt Grundig), utan tvärtom i nischen för mycket billiga produkter som huvudsakligen importeras från Asien och som tillverkas i gemenskapen endast i ringa omfattning.

(18) Frankrike tillbakavisar påståendet att landets myndigheter inte skulle ha granskat GCE-koncernens ekonomiska ställning i tillräcklig omfattning; koncernen var vid tidpunkten för köpet relativt okänd i Frankrike på grund av att den var medelstor och inte närvarande på den franska marknaden. Tvärtom bekräftar Frankrike att myndigheterna utfört de undersökningar som behövdes för att försäkra sig om att GCE var livskraftigt. Dessa undersökningar visade att det brittiska företaget hade ett gott rykte baserat i synnerhet på dess närvaro på en expanderande marknad (framför allt satellitmottagning), chefens och den största delägarens personliga anseende och affärsförbindelserna med Grundigkoncernen.

(19) Däremot tvivlade Frankrike liksom kommissionen på om delägarna i GCE verkligen ville slutföra den plan de utarbetat. Delägarna fullgjorde nämligen inte alla sina åtaganden, t.ex. löftet att diversifiera verksamheten i Creutzwald. Förflyttningen av satellitmottagarproduktionen utgjorde en viktig del av planen, eftersom det var meningen att denna skulle tillföra fabriken ett betydande verksamhetstillskott.

(20) Delägarnas agerande begränsade dessutom företagets tillgängliga resurser, eftersom det var omöjligt att utbetala FoU-stödet och banklån, vilket berövade företaget på 53 miljoner franska franc. Det är dock ännu allvarligare att man misstänker att det förekommit förskingring.

(21) Sammanfattningsvis understryker Frankrike att ursprunget till företagets svårigheter huvudsakligen ligger i delägarnas ovanliga och oförutsedda agerande samt att kombinationen av ofördelaktiga händelser (dvs. beställningsmisstag och brist på vissa elektroniska komponenter och katodrör) flerfaldigade effekterna av var och en av de oförutsedda omständigheterna och försvårade i synnerhet GESA:s verksamhet. Att omstruktureringsplanen misslyckades skulle således ha berott på yttre orsaker.

## III. **BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA**

(22) Det kompletterande stödet till GESA utgör statligt stöd i enlighet med artikel 87.1 i fördraget, eftersom detta offentliga stöd gav det mottagande företaget en möjlighet till omstrukturering utan att det behövde stå för samtliga kostnader på det sätt som vilket annat företag som helst borde göra i en normal marknadssituation.

(23) Vidare är konkurrensen inom den europeiska TV-sektorn hård, vilket konstaterades när detta förfarande inleddes, och detta beror på att priserna ständigt sjunker och på att en betydande andel av produkterna kommer från tredje land. Enligt de uppgifter som kommissionen har till sitt förfogande var Frankrikes andel av färg-TV-handeln inom gemenskapen i genomsnitt 18,7 % 1992 och 19,05 % 1993 för att sedan sjunka till 15,7 % 1996. Frankrike uppvisade ett underskott i handelsbalans när det gäller denna handel inom gemenskapen under hela perioden 1992–1996, med undantag av 1993 då landet hade ett litet överskott.

(24) Kommissionen beklagar att Frankrike inte anmälde detta omstruktureringsstöd till kommissionen i så pass god tid att den kunde ha tagit ställning till stödet i enlighet med artikel 88.3 i fördraget. Genom att inte anmäla detta stöd underlät Frankrike att uppfylla sina skyldigheter enligt fördraget. Samma skyldigheter åsidosattes ytterligare en gång när Frankrike beslutade att utbetala det utlovade stödet utan att kommissionen hade tagit ställning till dess förenlighet med den gemensamma marknaden. Stödet är därför olagligt.

(25) Stödet är inte förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med undantagen i artikel 87.2 i fördraget, eftersom det inte utgör stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter eller stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser. Vidare är undantaget enligt artikel 87.2 c inte heller tillämpligt.

(26) Stödet kan inte heller anses förenligt i enlighet med artikel 87.3 a, b och d. Det syftar nämligen inte till att främja den ekonomiska utvecklingen i en region där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning på det sätt som avses i

artikel 87.3 a, i enlighet med kommissionens meddelande om den metod som används för tillämpning av artikel 92.3 c på nationellt regionalstöd ([1]). Stödet är vidare inte avsett att främja ett viktigt projekt av europeiskt intresse eller att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi och inte heller att skydda kulturen eller bevara kulturarvet.

(27) Därför bör undersökningen av huruvida stödet är förenligt begränsas till undantaget i artikel 87.3 c mot bakgrund av gemenskapens tillämpliga riktlinjer.

(28) Enligt gemenskapens riktlinjer anser kommissionen att de nämnda stödtyperna, om vissa villkor uppfylls, kan bidra till utvecklingen av ekonomisk verksamhet utan att påverka handeln på ett sätt som skulle strida mot gemenskapens intresse. För att kommissionen skall kunna godkänna stöd måste omstruktureringsplanen uppfylla samtliga allmänna villkor, och i synnerhet att den långfristiga lönsamheten återställs, att konkurrensen inte snedvrids otillbörligt, att stödet står i proportion till kostnaderna för och fördelarna med omstruktureringen och att hela planen genomförs.

(29) Anledningen till att ett förfarande inleddes var att vissa uppgifter som tillställts kommissionen pekade på att vissa villkor i gemenskapens riktlinjer inte var uppfyllda.

(30) Inledningsvis kan det påpekas att den treåriga omstruktureringsplanen, som började genomföras när GCE köpte Grundig-fabriken den 30 mars 1994, inte kunde slutföras, vilket framgår av konkursansökan den 22 juni 1995. Frankrike anser likväl att GESA:s konkursansökan lite över ett år efter att omstruktureringsplanen inleddes inte är ett bevis på att verksamhetsprognoserna och de ekonomiska prognoserna skulle ha varit orealistiska när stödet beviljades. Kommissionen måste således granska hur relevant planen är med avseende på kraven i gemenskapens riktlinjer vid den tidpunkt då köparen presenterade beslutet om att investera i den tidigare Grundig-fabriken för de franska myndigheterna.

**Förekomsten av en omstruktureringsplan baserad på realistiska antaganden om återställd lönsamhet**

(31) Enligt dessa myndigheter byggde återställandet av GESA:s långfristiga lönsamhet inom en rimlig tid på realistiska prognoser. Utvecklingen av omsättningen, som kommissionen noterat den när förfarandet inleddes, pekade på en ökning med över 80 % mellan 1994 och 1996. En sådan utveckling byggde enligt Frankrike på en mycket blygsam referensomsättning, dvs. en mycket låg utgångsnivå på produktionen i förhållande till produktionen i den tidigare Grundig-fabriken.

(32) GESA:s ursprungliga produktionskapacitet reducerades till 300 000 enheter om året. Grundigs beställningar av GESA tryggade i själva verket GESA:s hela verksamhet 1994, dvs. 160 000 apparater och olika mindre helheter. Med beaktande av att produktionen nu inriktades på tillverkning av TV-apparater av litet format skulle man enligt planen öka produktionsvolymen under de följande åren i syfte att tillgodose efterfrågan inom detta segment.

(33) Kommissionen noterar att denna produktionsökning var en av de avgörande förutsättningarna för tryggande av projektets lönsamhet eftersom en automatisering av tillverkningsprocessen krävde höga produktionsnivåer för att vara lönsam. Vidare hade produktionen, även om en fördubbling av produktionen på två år planerades, nått samma storleksordning som Grundigs före starten, cirka 500 000 apparater åren 1992–1993 (och nästan 600 000 föregående år), och detta inom segmentet för apparater av litet format, som är mer lovande än det inom vilket Grundig var verksamt (stort format) innan företaget avstod från fabriken.

(34) Frankrike motiverar intrånget på marknaden för små skärmar med att det gradvis blir allt vanligare med flera apparater i hushållen; denna marknad kännetecknades vid den tiden av ett priskrig mellan de största tillverkarna som hade pågått sedan början av 1990-talet. Denna marknadstrend under åren 1993–1995 bekräftas av 1997 års översikt över gemenskapsindustrin (*Panorama de l'Industrie Communautaire de 1997*), enligt vilken största delen av försäljningen gäller köp för att byta apparat eller köp av en andra apparat.

(35) GESA:s strategi byggde på en klar efterfrågan från stora distributionskedjor. Därför krävdes lokala och konkurrenskraftiga kvalitetstillverkare med flexibla möjligheter att producera TV-apparater både av eget märke och av andra, avsedda att ersätta billiga asiatiska produkter. Enligt de uppgifter som Frankrike tillhandahållit önskade de stora distributionskedjorna hitta en ersättare för denna produktion, som inte alltid var tillförlitlig och därmed hade en dyr efterköpsservice samt vars leveranstider inte längre var anpassade till fluktuationer i efterfrågan.

(36) Eftersom det rörde sig om en uttrycklig begäran från de stora distributionskedjorna, dvs. en viktig avyttringskanal (en tredjedel av marknaden 1993) var det berättigat att vänta sig ett kraftig ökning av försäljningen. Det bör dessutom tilläggas att 1993 utgjorde tillverkningen av TV-apparater av litet format endast hälften av den europeiska efterfrågan inom detta segment (4,1 miljoner tillverkade apparater, medan efterfrågan var 8,3 miljoner) ([2]), eftersom huvuddelen av den europeiska importen var inom detta segment.

([1]) EGT C 282, 26.10.1995, s. 11.

([2]) *Källa*: Grundig.

(37) Vissa medelstora europeiska tillverkare har för övrigt valt denna strategi, t.ex. Kasui i Frankrike, Mivar, Formenti och Imperial i Italien samt Elba i Spanien. Således måste den slutsatsen dras att GESA:s val inte verkar onormalt eftersom det är vanligt att andra tillverkare av samma storlek i andra medlemsstater gjort samma val.

(38) Att denna strategi var välgrundad bekräftades snabbt eftersom GESA övertygade de stora distributionskedjorna i Europa å ena sidan med sin produktserie G 1000 med ett starkt integrerat chassi som är pålitligt och möjligt att anpassa till samtliga europeiska standarder, å andra sidan med sin kapacitet att snabbt svara på efterfrågan på en marknad som blivit mycket säsongsbetingad. Det är därmed inte bristen på beställningar som skapade svårigheter för företaget, utan svårigheten att tillgodose dessa på grund av störningar i leveranserna.

(39) Kommissionen konstaterade när förfarandet inleddes att GESA avsåg att tillverka TV-apparater till synnerligen konkurrenskraftiga priser som kunde jämföras med de asiatiska produkterna. Kommissionen ifrågasatte företagets förmåga att nå en kostnadsnivå som är jämförbar med den importerade produktionen, i synnerhet när det gäller arbetskraften.

(40) Frankrike preciserade inom ramen för förfarandet att företaget inte hade som syfte att nå samma produktionskostnader som de asiatiska tillverkarna. I själva verket accepterar de stora distributionskedjorna, som vanligen eftersträvat låga priser, uttryckligen en viss merkostnad för europeiska produkter om de är av bättre kvalitet och leveranserna så pass problemfria att det är möjligt att upprätthålla samma marginaler som för importerade produkter. Färre apparater returneras till efterköpsservicen och det finns kapacitet att tillgodose en mycket periodisk efterfrågan samtidigt som reservlagren kan minskas, vilket gör det möjligt att kompensera en viss merkostnad för köp.

(41) Vidare baserade sig GESA:s sänkta produktionskostnader på utvecklingen av det nya chassiet G 1000 och på en effektiv produktionsanläggning som är ytterst automatiserad och därmed anpassad till tillverkning av ett chassi som är mycket mer integrerat än hos de asiatiska konkurrenterna inom detta marknadssegment. Det var naturligtvis nödvändigt att producera stora volymer för att fullt ut kunna dra nytta av denna automatisering och därmed dra ned på arbetskraftskostnaderna. Detta lät sig dock inte göra på grund av de nämnda störningarna i leveranserna.

(42) Med beaktande av det ovan anförda anser kommissionen att antagandena om utformningen av räkenskaperna i själva verket byggde på realistiska utvecklingsmöjligheter tack vare utnyttjandet av en ny och allt större nisch på den berörda marknaden. Vidare var den planerade återhämtningen för företaget under tre räkenskapsår sammanhängande, gradvis tilltagande och baserad på strukturella förbättringar (diversifiering inom tillväxtsegment, köparen tillför ny teknik, reducerade arbetskraftskostnader i förhållande till omsättningen, upprätthållna investeringar i forskning och utveckling) i tillräcklig omfattning för att vara trovärdig och kunna garantera lönsamhet. Resultatet av verksamheten skulle således förbättras och efter omstruktureringen nå 5,2 % av omsättningen före skatt och 1,4 % netto efter skatt.

(43) Vidare pekade de ekonomiska beräkningarna för 1996, dvs. när omstruktureringen skulle ha varit slutförd, på en sund soliditetssituation och ett klart positivt betalningsflöde. Skuldsättningsgraden normaliserades efter en investeringsbetingad ökning under de första åren av omstruktureringen. Avkastningen på eget kapital beräknades ligga kring 15 % när omstruktureringen genomförts.

(44) Det bör också tilläggas att räkenskapsåret 1994 avslutades med positiva nettoresultat, även om resultatet enligt omstruktureringsplanen beräknades bli negativt. Det bör här erinras om att resultatet beror enbart på de beställningar som Grundig hade åtagit sig att göra av GESA.

(45) Kriteriet för återställande av lönsamheten i gemenskapens riktlinjer iakttas således i den plan som lagts fram av köparen av den tidigare Grundig-fabriken.

**Förebyggande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen**

(46) Kommissionen konstaterade när förfarandet inleddes att det kunde antas att GESA:s produktion skulle ersätta andra gemenskapstillverkares produktion snarare än importen från tredje land, i synnerhet med beaktande av GESA:s avsikt att reducera kostnader. Det var således inte uteslutet att stödet skulle ge upphov till en otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

(47) Nu konstaterar kommissionen dock att GESA inte tog sikte på marknadsnischen för ledande europeiska märkestillverkare, med undantag av produktionen för Grundigs räkning, utan i stället på nischen för mycket billiga produkter som huvudsakligen importeras från Asien. Dessutom skulle den produktion som Grundig svarade för som underleverantör förbli relativt stabil över tiden. Vidare eftersträvade GESA inte samma produktionskostnader som de asiatiska tillverkarna, utan jämförbara kostnader med beaktande av skillnader i kvalitet mellan produkterna.

(48) Att de stora distributionskedjorna efterfrågade GESA:s produkter beror på kvaliteten och inte på stödets eventuella effekter på det slutliga försäljningspriset. Eftersom dessa kedjor helt tydligt var beredda att acceptera en merkostnad för kvalitativt sett bättre produkter är det skäligt att tänka sig att GESA:s produktion skulle ha ersatt den importerade produktionen snarare än andra europeiska konkurrenters produktion. Ingen av dessa konkurrenter har för övrigt inom ramen för det pågående förfarandet protesterat hos kommissionen att stödet till GESA skulle ha finansierat en strategi som kan komma dem till skada.

(49) Trenden i fråga skulle logiskt sett kunna sprida sig med tanke på differensen på över 4 miljoner apparater mellan efterfrågan på TV-apparater av litet format i Europa och den europeiska tillverkningen. Och enligt de uppgifter som Frankrike tillhandahållit valde faktiskt andra företag för konsumtionselektronik, såsom Sanyo och Sharp, vid samma tid att öka produktionen i Europa av liknande produkter genom att minska importen från de asiatiska låglöneländerna för att dra nytta av den konkurrensfördel som erbjuds av starkt automatiserade produktionsanläggningar och en högre kvalitet, och att samtidigt gardera sig mot tullar och antidumpningsavgifter.

(50) Med beaktande av att den planerade produktionsökningen när det gäller denna typ av produkter inte riskerade att ske på bekostnad av tillverkningen inom gemenskapen, utan snarare att delvis ersätta importerade produkter från tredje land anser kommissionen att villkoret för förebyggande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen uppfylls.

(51) Kommissionen noterar också att tillverkningskapaciteten vid fabriken minskade märkbart i samband med förvärvet. Det var med beaktande av den planerade produktionsökningen inte uteslutet att även tillverkningskapaciteten kunde öka. Kommissionen bedömer likväl i enlighet med gemenskapens riktlinjer att de tillgängliga uppgifterna inte berättigar ett krav på reducerad kapacitet vid slutet av omstruktureringsperioden, eftersom det inte rådde strukturell överkapacitet inom det segment som GESA siktade på när omstruktureringsplanen utarbetades; detta enligt den marknadsstudie som de franska myndigheterna tillhandahöll.

**Stöd som står i proportion till kostnaderna**

(52) Stödet bör, även i detta fall enligt gemenskapens riktlinjer, stå i proportion till kostnaderna och fördelarna med omstruktureringen. Detta förutsätter bland annat att stödmottagarna normalt sett i betydande omfattning skall bidra till omstruktureringsplanen med egna medel eller genom extern finansiering som erhållits på marknadsvillkor. I det aktuella fallet uppgår stödet till 46 miljoner franska franc, av vilka 10 miljoner enligt den ordning för elektronikbranschen som kommissionen godkänt. Dessutom stödde sig finansieringen av förvärvet på ett kapital av 80 miljoner franska franc som GCE tillhandahöll och på 75 miljoner franska franc för finansiering av tidigare sociala åtgärdspaket. Totalbeloppet för transaktionen var alltså 201 miljoner franska franc. Stödet till omstruktureringen utgör 18 % av detta totalbelopp. Det offentliga stödet verkar anpassat efter totalfinansieringen av förvärvet, som i stor utsträckning understöds av privata företag.

**Genomförande av hela omstruktureringsplanen**

(53) Enligt Frankrike påverkar avvecklingen av GESA den 22 juni 1995 inte på något sätt bedömningen av om det statliga stöd som beviljades 1994 var förenligt med den gemensamma marknaden. Eftersom gemenskapens riktlinjer även kräver att omstruktureringsplaner skall genomförs fullt ut bör man granska orsakerna till att detta inte kunnat göras i GESA:s fall.

(54) Kommissionen noterar i detta sammanhang att flera faktorer har stört genomförandet av omstruktureringsplanen. I föreliggande fall rörde det sig om att det inte var möjligt att tillgodose beställningar, vilket berodde dels på bristen på elektroniska komponenter och katodrör, dels på svårigheterna i samband med saluföringen av märket Continental Edison.

(55) Kommission bedömer till följd av de förklaringar Frankrike tillhandahållit inom ramen för det aktuella förfarandet att störningarna i komponentleveranserna mindre än ett år efter fabriksförvärvet delvis kan anses bero på icke förutsebara orsaker utanför företagets kontroll på grund av leveransproblem som en av de viktigaste leverantörerna råkat ut för. Förklaringen är den att Thomson plötsligt avbröt leveranserna av katodrör. Denna komponent, som utgör omkring en tredjedel av kostnaderna, är mycket viktig och den är tekniskt knuten till det elektroniska chassiet, vilket inte tillåter ett snabbt byte av leverantör, och därför medförde avbrottet i leveranserna att GESA:s produktion sjönk avsevärt. Frankrike uppger för övrigt att konkurrerande företag inte heller kunde förekomma denna risk för otillräcklig tillgång, i synnerhet Daewoo, som startade en TV-fabrik i Moselle samtidigt som GESA.

(56) Däremot anser kommissionen att företagets beställningsmisstag beror på inre orsaker, dvs. ligger på delägarnas ansvar. De franska myndigheterna konstaterade detta i samband med granskningen av stödet i fråga. Misstagen fick en multiplikatoreffekt på den otillräckliga tillgången.

(57) GESA kunde inte använda märket Continental Edison, som skulle ha erbjudit en möjlighet att avsätta en betydande mängd produkter tack vare märkets ryktbarhet. Detta berodde på att förhandlingarna mellan GESA och märkets tidigare ägare, Thomson SA, pågick så pass länge. Oenigheten gällde vilken mängd produkter GESA skulle ha kunnat avsätta under märket i fråga. När förfarandet inleddes noterade kommissionen att förhandlingar om sådana klausuler är mycket vanliga och därmed förutsebara. Frankrike erkände detta, men anser att det är mycket ovanligt att svårigheter i förhandlingarna används som en förevändning av den tidigare ägaren för att skjuta upp undertecknandet av kontraktet under flera månader. Frankrike anser vidare att det inte kunde ha förutsetts att den ena parten skulle använda denna klausul till ett annat syfte. Förhandlingarna avslutades inte förrän efter att GESA lämnat in sin konkursansökan i augusti 1995, dvs. när företaget redan befann sig i en svår situation. Kommission anser emellertid att GCE inte visat prov på verkliga ansträngningar för att slutföra förhandlingarna i god tid, vilket skulle ha möjliggjort användning av märket Continental Edison.

(58) Det faktum att den eventuella köparen inte fullgjort sina löften i samband med förslaget till omstrukturering ledde slutligen till att företaget hade begränsad tillgång till resurser. Delägarna varken breddade verksamheten vid fabriken eller överförde produktionen av satellitmottagare till Creutzwald. Dessutom kunde inte FoU-stödet (10 miljoner franska franc) – som hade beviljats på grundval av och i enlighet med en ordning som kommissionen godkänt utbetalas eftersom verifikaten saknades, även om investeringen redan gjorts. Till detta kommer att delägarna genom att vägra att överlämna en konsoliderad koncernredovisning fått bankerna att ompröva krediter på 53 miljoner franska franc i finansieringsplanen. Det är således tydligen inte GCE Ltd-koncernens antagna insolvens som är orsaken till att GESA lämnat in konkursansökan, utan att moderbolaget inte överlämnat information om koncernens ekonomiska situation.

(59) Finansierings- och omstruktureringsplanen grundade sig således på att delägarna skulle fullgöra sina åtaganden. Frankrike misstänker även att förskingring förekommit och har därför inlett en förundersökning i ärendet. Enligt pressuppgifter från den tiden skulle betydande penningbelopp ha överförts från GESA till företag inom GCE-koncernen. Enligt samma källor lär rättsmyndigheterna bl.a. vara intresserade av hur det offentliga stöd som GESA erhållit har använts.

(60) Frankrike bekräftar kommissionens tvivel i samband med att förfarandet inleddes när det gäller om delägarna i GCE verkligen ville följa den plan de hade föreslagit. I detta fall var delägarnas agerande, vare sig det rör sig om inre eller yttre orsaker, under inga omständigheter förutsebart och raserade varje möjlighet att trygga fabrikens fortlevnad, till och med trots de franska myndigheternas vilja. Delägarnas agerande är således av stor vikt när det gäller att förklara varför omstruktureringsplanen inte kunde slutföras.

(61) I detta sammanhang försäkrade Frankrike kommissionen om att landet hade genomfört samtliga undersökningar som behövdes för att fastställa vilket tillstånd GCE verkligen befann sig i. Dessa undersökningar visade att ingenting i affärskretsarna, i synnerhet specialiserade företag, tydde på att GCE befann sig i svårigheter. Det framstår som om företaget hade ett gott rykte baserat bl.a. på sin ställning på en tillväxtmarknad, på chefens och den största delägarens personliga anseende och på företagets affärsförbindelser med Grundig-koncernen.

(62) Det visade sig likväl att det tvivel i fråga om den verkliga viljan att följa den föreslagna planen som kommissionen gav uttryck för redan när förfarandet inleddes bekräftades genom oegentligheterna i GESA:s största delägares, GCE-koncernens, agerande.

## IV. **SLUTSATSER**

(63) Med beaktande av det ovan anförda drar kommissionen den slutsatsen att GESA:s omstruktureringsplan var trovärdig, baserade sig på realistiska antaganden om de framtida verksamhetsförutsättningarna och erbjöd en möjlighet att återställa företagets långfristiga lönsamhet. Däremot var genomförandet av denna plan ett misslyckande som ledde till att företaget ingav sin konkursansökan. Orsakerna till detta står att finna delvis bland externa faktorer såsom tillfälliga avbrott i leveranserna, men framför allt i att köparen inte fullgjort sina åtaganden när det gäller att finansiera och bredda produktionen. Detta strider mot ett av de allmänna villkoren i gemenskapens regelverk för omstruktureringsstöd, dvs. att företaget skall genomföra hela omstruktureringsplanen.

(64) Därför kan det stöd på 36 miljoner franska franc som de franska myndigheterna beviljat GESA, av de orsaker som anges ovan, inte omfattas av det undantag som avses i artikel 87.3 c i fördraget; detta i enlighet med gemenskapens riktlinjer.

(65) Om stöd inte är förenligt med den gemensamma marknaden skall kommissionen utnyttja den möjlighet som den tillerkänns genom den dom som Europeiska gemenskapernas domstol meddelat den 12 juli 1973 i mål 70/72, kommissionen mot Tyskland [1], som bekräftas genom domen av den 24 februari 1987 i mål 310/85, Deufil mot kommissionen [2] och domen av den 20 september 1990 i mål C-5/89, kommissionen mot Tyskland [3], och förplikta en medlemsstat att av stödmottagaren återkräva allt stöd som beviljats på olaga grund. Återbetalning är nödvändig för att återställa den tidigare situationen genom att undanröja de ekonomiska fördelar som mottagaren av det olagliga stödet otillbörligen kunnat utnyttja efter den dag då stödet beviljades.

(66) Stödet skall återkrävas i enlighet med förfaranderegelerna i fransk lagstiftning. Stödbeloppet ger upphov till ränta som räknas från den dag då stödet beviljats till dess att stödet faktiskt återbetalats. Räntan beräknas på grundval av den kommersiella räntan, i enlighet med referensräntan för beräkning av bidragsekvivalenten för regionalstöd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1*

Det statliga stöd som Frankrike genomfört till förmån för företaget Gooding Electronique SA till ett belopp av 36 miljoner franska franc är oförenligt med den gemensamma marknaden.

[1] Rättfallssamling 1973, s. 813.
[2] Rättfallssamling 1987, s. 901.
[3] Rättfallssamling 1990, s. I–3437.

*Artikel 2*

1. Frankrike skall vidta samtliga åtgärder som behövs för att från stödmottagaren återkräva det stöd som avses i artikel 1 och som redan olagligen utbetalats till stödmottagaren.

2. Återkravet skall ske utan dröjsmål i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag då stödet stod till stödmottagarens förfogande till den dag stödet har återbetalats. Räntan skall beräknas på grundval av den referensränta som används för beräkning av bidragsekvivalenten inom ramen för regionalstöd.

*Artikel 3*

Frankrike skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

*Artikel 4*

Detta beslut riktar sig till Republiken Frankrike.

Utfärdat i Bryssel den 16 november 1999.

*På kommissionens vägnar*

Mario MONTI

*Ledamot av kommissionen*